EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 16.5.2014
COM(2014) 280 final

# KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE

## Kymmenes kertomus 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta 1 päivän tammikuuta ja 31 päivän joulukuuta 2013 välisenä aikana aiheutuneesta tilanteesta

{SWD(2014) 157 final}

**KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE**

**Kymmenes kertomus 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta 1 päivän tammikuuta ja 31 päivän joulukuuta 2013 välisenä aikana aiheutuneesta tilanteesta**

## JOHDANTO

Liittymisasiakirjan pöytäkirjassa nro 10 olevan 2 artiklan mukaisesta järjestelystä annettu neuvoston asetus (EY) N:o 866/2004[1], jäljempänä ’vihreää linjaa koskeva asetus’, tuli voimaan 1. toukokuuta 2004. Siinä vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti EU:n lainsäädäntöä sovelletaan henkilöiden, tavaroiden ja palvelujen liikkumiseen Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluvien ja kuulumattomien alueiden välisen linjan yli. Sääntöjen vaikuttavuuden varmistamiseksi niiden soveltaminen on ulotettu koskemaan näiden alueiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvan itäisen tukikohta-alueen, jäljempänä ’itäinen tukikohta-alue’, väliin jäävää raja-aluetta.[2]

Tämä kertomus kattaa 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2013 välisen ajanjakson.

Neuvosto muutti raportointijakson aikana komission ehdotuksesta vihreää linjaa koskevaa asetusta, jotta Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluvilta alueilta vietyjä EU-tavaroita voitaisiin tuoda takaisin näille alueille Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomien Kyproksen tasavallan alueiden kautta.[3]

Komissio on jatkanut rakentavaa vuoropuhelua asetuksen täytäntöönpanosta Kyproksen tasavallan viranomaisten, Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvan tukikohta-alueen hallinnon ja Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin, jäljempänä ’kauppakamari’, kanssa.

## 1. HENKILÖIDEN LINJANYLITYS

### 1.1. Ylitykset hyväksytyissä ylityspaikoissa

Asetus muodostaa vakaan oikeudellisen kehyksen kyproslaisten, muiden jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kansalaisten liikkumiselle vihreän linjan, jäljempänä ’linja’, yli hyväksytyissä ylityspaikoissa. Linjan vuonna 2013 ylittäneiden sekä kyproksenkreikkalaisten että kyproksenturkkilaisten määrä kasvoi aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Kyproksen tasavallalta saatujen tietojen mukaan raportointijakson aikana 520 410 kyproksenkreikkalaista henkilöä (edellisenä vuonna 481 732) ja 183 185 kyproksenkreikkalaista ajoneuvoa (edellisenä vuonna 154 778) ylitti linjan hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan ja 877 759 kyproksenturkkilaista henkilöä (edellisenä vuonna 850 362) ja 323 655 kyproksenturkkilaista ajoneuvoa (edellisenä

[1] EUVL L 161, 30.4.2004, s. 128, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna heinäkuussa 2013 annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 685/2013 (EUVL L 196, 19.7.2013, s. 1); tunnetaan vihreää linjaa koskevana asetuksena.

[2] Ks. vihreää linjaa koskevan asetuksen johdanto-osan 3 kappale.

[3] Neuvoston asetus (EU) N:o 685/2013, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2013 (EUVL L 196, 19.7.2013, s. 1).

vuonna 280 358) ylitti linjan Kyproksen pohjoisosasta hallituksen hallinnassa oleville alueille.[4]

Muiden jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kansalaisten linjanylitykset vähenivät hieman. Kyproksen tasavallan poliisilta, jäljempänä 'CYPOL', saatujen tietojen mukaan muiden jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kansalaiset ylittivät linjan raportointijaksolla 517 580 kertaa (edellisenä vuonna 530 014). Valtaosa näistä ei-kyproslaisten (erityisesti matkailijoiden) ylityksistä (360 469 tai 69,64 %) tapahtui Ledra-kadun ylityspaikassa.

Kyproksen turkkilaisyhteisön keräämien tietojen mukaan kyproksenkreikkalaisten henkilöiden linjanylitykset hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan lisääntyivät (niitä oli 723 904) ja kyproksenkreikkalaisten ajoneuvojen ylitykset puolestaan vähenivät (niitä oli 210 937). Tiedot osoittavat myös, että linjan toiseen suuntaan ylittäneiden kyproksenturkkilaisten henkilöiden (1 313 633) ja ajoneuvojen (432 824) määrä väheni. Lisäksi 968 066 ulkomaalaista ylitti linjan hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan.

Edellä mainitut CYPOLin luvut eivät kuitenkaan sisällä tietoja henkilöistä ja ajoneuvoista, jotka ylittivät linjan Kyproksen pohjoisosasta itäiselle tukikohta-alueelle *Pergamosin* ja *Strovilian* ylityspaikoissa.[5] Itäisen tukikohta-alueen hallinto ei pidä tarkkoja tilastoja näistä kahdesta ylityspaikasta. Kyproksen turkkilaisyhteisöltä peräisin olevien tietojen perusteella se kuitenkin raportoi, että 84 551 kyproksenkreikkalaista (edellisenä vuonna 48 807) ylitti linjan Kyproksen pohjoisosaan, 216 081 kyproksenturkkilaista (edellisenä vuonna 315 683) ylitti linjan hallituksen hallinnassa oleville alueille ja 124 323 muiden jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kansalaista ylitti linjan molempiin suuntiin itäisellä tukikohta-alueella sijaitsevien ylityspaikkojen kautta.

Ylityspaikoissa työskentelevän CYPOLin henkilöstön määrä väheni 75:een vuonna 2013 (80 vuonna 2012).

Valtaosa ylityksistä sujui ilman ongelmia. Välikohtauksia esiintyi vähemmän kuin edellisvuonna, mutta ne aiheuttavat edelleen huolta Kyproksen turkkilaisyhteisölle.

Komissiolle tehtiin vuoden 2013 alussa valituksia käytännön muuttumisesta ylityspaikoilla. Valitusten mukaan kyproksenturkkilaisten puolisot, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisia, eivät voineet enää ajaa autoa hallituksen hallinnassa olevilla alueilla, jos heillä ei ollut mukana oman maansa myöntämää ajokorttia. Komissio otti asian esiin Kyproksen tasavallan viranomaisten kanssa selvittääkseen, onko harjoitettu politiikka muuttunut. Vihreää linjaa koskevan asetuksen 10 artiklan mukaisesti tällaisista muutoksista on ilmoitettava komissiolle. Kyproksen tasavallan viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle, että kolmansien maiden kansalaiset voivat ajaa autoa hallituksen hallinnassa olevilla alueilla, jos heillä on oman maansa myöntämä voimassa oleva ajokortti tai kansainvälinen ajokortti.

---

[4] Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät tilastoi kyproksenkreikkalaisten paluuta hallituksen hallinnassa oleville alueille eivätkä kyproksenturkkilaisten paluuta Kyproksen pohjoisosaan.

[5] Vihreää linjaa koskevaan asetukseen ei sisälly raportointivelvollisuutta näiden ylityspaikkojen osalta.

Komissio on todennut useaan otteeseen, että se pitää erittäin tärkeänä, että käytännöt ylityspaikoilla pysyvät samoina ja että EU:n kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä voivat liikkua vapaasti linjan yli.

Kyproksella olevien YK:n valvontajoukkojen (UNFICYP) tuella on toteutettu merkittäviä toimia uskonnonharjoituksen helpottamiseksi. Uskonnollisten johtajien linjanylityksiä molempiin suuntiin on helpotettu.

### 1.2. Laiton muuttoliike linjan yli ja turvapaikanhakijat

CYPOLin luvut vuodelta 2013 osoittavat, että laiton muuttoliike linjan yli Kyproksen pohjoisosasta hallituksen hallinnassa oleville alueille väheni entisestään. Vuonna 2013 hallituksen hallintaan kuuluvilla alueilla pysäytettiin 1 043[6] linjan laittomasti ylittänyttä henkilöä (edellisenä vuonna 1 265). Suoraan hallituksen hallinnassa oleville alueille saapui 4 laitonta maahanmuuttajaa (edellisenä vuonna 19) ja 37 henkilöä (edellisenä vuonna 13) saapui itäisen tukikohta-alueen kautta, joten pysäytettyjen laittomien linjanylittäjien kokonaismäärä oli 1 084 (edellisenä vuonna 1 297). Todennäköisinä syinä tähän CYPOL pitää Kyproksen talouskriisistä johtuvaa työllisyysnäkymien heikentymistä sekä henkilöstönsä ja partiointien määrän lisääntymistä, joka perustuu CYPOLin vuodet 2012–2015 kattavaan strategiseen suunnitelmaan laittomien linjanylitysten torjumiseksi. Vihreän linjan ylittämisen jälkeen pysäytettyjen laittomien tulijoiden yleisimmät lähtömaat olivat Syyria, Pakistan ja Iran (ks. liite VII). Laittomat tulijat pysäytetään yleensä linjalla suoritettavissa tarkastuksissa ja lentoasemilla heidän pyrkiessään poistumaan Kyprokselta. Kansainvälistä suojelua hakevat kolmansien maiden kansalaiset tulevat yleensä viranomaisten tietoon poliisiasemilla heidän hakiessaan turvapaikkaa.

Yhteensä 1 043 laittomasta tulijasta 491 (47 prosenttia) haki turvapaikkaa Kyproksen tasavallasta. Turvapaikkaa hakevien Syyrian kansalaisten määrä kasvoi jälleen raportointijaksolla (337 vuonna 2013, 294 vuonna 2012).

Arvioidessaan reittejä, joiden kautta laittomat tulijat saapuvat hallituksen hallinnassa oleville alueille, CYPOL käyttää samoja perusteita kuin aikaisempina vuosina, pääasiassa näiden asiakirjoihin sisältyviä tietoja, tulijan omaa lausuntoa tai muunlaista näyttöä.

CYPOLin analyysin mukaan useimmat linjan ylittämisen jälkeen pysäytetyt laittomat maahanmuuttajat ovat tulleet Kyproksen pohjoisosaan Turkin alueelta.

Kyproksen turkkilaisyhteisöltä saatujen tietojen mukaan Kyproksen pohjoisosassa pysäytettiin 25 laitonta maahanmuuttajaa, joista 14 oli syyrialaisia. Pääsy Kyproksen pohjoisosaan evättiin 2 267 henkilöltä[7] eri saapumispaikoissa ja 637 henkilöä[8] palautettiin.

---

6 Lukuun eivät sisälly henkilöt, joilta linjanylitys evätään, koska Kyproksen tasavalta ei pidä heistä virallisia tilastoja. CYPOL kuitenkin arvioi, että vuonna 2013 noin 2 000 henkilöltä olisi evätty lupa ylittää linja hallituksen hallinnassa oleville alueille.

7 Syyria: 485, Turkki: 473, Turkmenistan: 82, Irak: 66, Georgia: 30.

8 Turkki: 229, Moldova: 61, Syyria: 47, Iran: 21, Nigeria: 8.

Kyproksen tasavallan ja Kyproksen turkkilaisyhteisön välillä ei ole suoraa yhteistyötä poliisi- ja maahanmuuttoasioissa. Näiden kahden yhteisön edustajat tapaavat kuitenkin säännöllisesti YK:n alaisessa rikosasioita käsittelevässä teknisessä komiteassa. Yhteisöt ovat perustaneet komitean jatkeeksi yhteisen viestintätoimiston (Joint Communications Room) rikosasioita koskevaa tietojenvaihtoa varten. Hyvän yhteistyön ansiosta on pystytty käynnistämään rikostutkimuksia.[9]

CYPOL on kuvannut yhteistyötä muiden hallintoyksikköjen ja itäisen tukikohta-alueen hallinnon kanssa erittäin hyväksi.

*Itäinen tukikohta-alue*

Kaiken kaikkiaan laiton saapuminen itäisen tukikohta-alueen kautta lisääntyi jonkin verran raportointijaksolla. Tukikohta-alueen virkamiehet pitävät yhteistyötään Kyproksen tasavallan kanssa edelleen erinomaisena. Vuoden 2013 aikana 1 042 henkilöltä evättiin linjanylitys. Valtaosa heistä oli Kyproksen pohjoisosassa asuvia Turkin kansalaisia. Muut ulkomaalaiset olivat Yhdysvalloista, Iranista, Venäjältä ja Australiasta lähtöisin olevia matkailijoilta, jotka saapuivat maahan Kyproksen pohjoisosan kautta. Nämä henkilöt[10] ohjattiin Agios Dhometiosin ylityspaikkaan Kyproksen tasavaltaan pääsyä koskevien vaatimusten käsittelyä varten.

Itäisellä tukikohta-alueella pidätettiin kaikkiaan 37 maassa laittomasti oleskelevaa ulkomaalaista[11], joista 25 oli ylittänyt linjan hallituksen hallinnassa oleville alueille laillisesti mutta jatkanut oleskeluaan viisuminsa voimassaoloajan päättymisen jälkeen. Yksitoista henkilöä saapui Kyprokselle maan pohjoisosan kautta ja ylitti linjan laittomasti. Tukikohta-alueella pidätettiin myös kolme laittoman maahantulon järjestäjää.

Ylityspaikkojen ulkopuolella tukikohta-alueen poliisi suorittaa satunnaisesti riskeihin ja tiedusteluun perustuvaa partiointia laittoman maahantulon torjumiseksi. Tätä partiointia täydennetään tukikohta-alueen tullin ja sotilasvoimien suorittamalla partioinnilla.

Paikalliset asukkaat ja maanviljelijät käyttävät *Pergamosin* kylässä ja sen läheisyydessä sijaitsevia useita luvattomia ylityspaikkoja, joita on erityisen vaikea valvoa. Kuten aiemmissa kertomuksissa on todettu, nämä luvattomat ylityspaikat ovat edelleen huolenaihe, ja ongelmaan olisi löydettävä ratkaisu vuoden 2003 liittymisasiakirjan pöytäkirjassa N:o 3[12] olevan 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tukikohta-alueen hallinto ilmoitti, että koska raportointijaksolla on ollut käytettävissä enemmän henkilöstöä, maapartiointia vihreällä linjalla ja luvattomilla ylityspaikoilla on voitu lisätä ja henkilöstöä on voitu tarvittaessa lähettää näille alueille nopeasti.

---

9 YK:n pääsihteerin kertomus YK:n Kypros-operaatiosta, 30. joulukuuta 2013.

10 Turkki: 716, Yhdysvallat: 55, Iran: 42, Venäjä: 39, Australia: 25.

11 Vietnam: 9, Egypti: 6, Somalia: 3, Moldova: 3, Intia: 3, Filippiinit: 3, Georgia: 2, Syyria: 2, Komorit: 2, Ukraina: 1, Venäjä: 1, Sri Lanka: 1, Sudan: 1.

12 EUVL L 236, 23.9.2003, s. 940.

## 2. TAVAROIDEN LINJANYLITYS

### 2.1. Kaupan arvo

Komission asetuksen (EY) N:o 1480/2004[13] 8 artiklan mukaisesti Kyproksen turkkilainen kauppakamari ja Kyproksen tasavallan viranomaiset ilmoittivat kuukausittain niiden tavaroiden lajin, määrän ja arvon, joille on myönnetty saateasiakirjat. Molempien ilmoitukset koskevat tavaroita, jotka ovat saapuneet hallituksen hallinnassa oleville alueille tukikohta-alueen hallinnon alaisuuteen kuuluvien *Pergamosin* ja *Strovilian* ylityspaikkojen kautta.

Kauppakamarin mukaan niiden tavaroiden arvo, joille myönnettiin saateasiakirja, oli 4 311 615 euroa (edellisenä vuonna 4 835 528 euroa), kun taas kaupassa tosiasiallisesti liikkuneiden tavaroiden arvo oli 3 836 845 euroa (edellisenä vuonna 4 196 465 euroa). Luvut osoittavat, että kauppa linjan yli väheni 8,5 prosenttia vuoteen 2012 verrattuna. Kaupan ollessa suurimmillaan (1.5.2009–30.4.2010) sen arvo oli 6 267 082 euroa, joten vähennystä on tapahtunut merkittävästi.

Kyproksen tasavallan toimittamien tietojen mukaan linjan ylittäneiden tavaroiden yhteenlaskettu kauppa-arvo laski 3 411 593 euroon eli 15,55 prosenttia. Huomattavaa vähennystä on tapahtunut rakennusmateriaalien, alumiini-/pvc-tuotteiden, puutuotteiden/huonekalujen ja vihannesten kaupassa. Sidosryhmien mukaan vähennys johtuu ennen kaikkea talouskriisistä. Lisäksi mainittiin, että monien toimijoiden mielestä vihreän linjan yli käytävään kauppaan liittyvät hallinnolliset rasitteet ovat saatuun hyötyyn nähden suhteettomia.

Vaikka kauppa hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan ei kuulu vihreää linjaa koskevan asetuksen soveltamisalaan, voidaan kuitenkin todeta, että sen arvo laski Kyproksen kauppa- ja teollisuuskamarin lukujen mukaan vuonna 2013 noin 21 prosenttia 799 396 euroon (1 014 067 euroa vuonna 2012). Hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan suuntautuvan kaupan osuus oli 23,4 prosenttia päinvastaiseen suuntaan tapahtuneesta kaupasta (11,3 % vuonna 2012).

Kyproksen turkkilaisyhteisö käyttää edelleen kauppajärjestelmää, joka periaatteessa vastaa vihreää linjaa koskevassa asetuksessa säädettyjä rajoituksia. Järjestelmää ei kuitenkaan aina sovelleta johdonmukaisesti, minkä vuoksi kestävien kauppasuhteiden luominen on vaikeaa. Tärkeimmäksi syyksi kyproksenturkkilaiset sidosryhmät ovat avoimesti ilmoittaneet paikallisen yritystoiminnan suojelun.

### 2.2. Tavaralajit

Vuonna 2013 myydyimpiä tuotteita olivat muovituotteet, tuore kala, käsittelemätön romumateriaali, rakennusmateriaalit ja kivitavara.[14] Muovituotteiden (pullot, korkit ja säiliöt, pussit, laatikot, rasiat) kaupan arvo kasvoi.

---

13 Komission asetus (EY) N:o 1480/2004, annettu 10 päivänä elokuuta 2004 (EUVL L 272, 20.8.2004, s. 3).

14 Liite IV.

Markkinoille tuli myös uusia tuotteita (esim. johanneksenleipä, galvanoidut telineet ja jalustat, muoviset laukunkahvat, lasimaalaukset, maissinoljet, rautaromu, kaapelit, tasavirtageneraattorit, sähkömoottorit, metalliset ripustimet, paprikat ja cayennepippuri), mutta niiden vaikutus kauppaan oli hyvin pieni. Kaikki linjan yli tapahtunut kauppa oli saaren sisäistä kauppaa, eikä vientiä muihin EU-maihin tai kolmansiin maihin ollut.

Hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomilta alueilta peräisin olevan hunajan kauppa tuli mahdolliseksi vuoden 2013 alussa, mutta yhtään hunajaerää ei myyty, koska kaikki tuotanto meni paikallisille markkinoille.

### 2.3. Sääntöjenvastaisuudet

Kyproksen tasavallan viranomaiset ilmoittivat kahdeksasta sääntöjenvastaisuustapauksesta, jotka koskivat erilaisia vihanneksia. Sääntöjenvastaisuuksissa oli kyse seuraavista: a) ilmoitetut määrät ylitettiin (4 tapausta), b) turkkilaiset tuotteet (2 tapausta), ja c) tuotteita ei ilmoitettu, eikä niillä ollut alkuperätodistusta (2 tapausta). Kyproksen tasavallan viranomaiset hävittivät nämä tuotteet tai kyseessä olevat liialliset määrät ja määräsivät taloudellisia seuraamuksia. Kyproksen tasavalta ilmoitti raportointijaksolla komissiolle yhdestä porkkanoihin liittyvästä erityistapauksesta. Komissio ilmoitti tapauksesta Kyproksen turkkilaiselle kauppakamarille. Kauppakamari tutki asiaa ja epäsi elinkeinonharjoittajalta oikeuden vihreän linjan ylittävään kaupankäyntiin kuuden kuukauden ajaksi.

Kyproksen tasavalta lähetti myös komissiolle kirjeen, jossa se ilmaisi huolensa vihreän linjan yli kaupattavan tuoreen kalan alkuperästä ja määristä ja muun muassa epäili, ettei kyseisiä kaloja ollut kaikissa tapauksissa pyydetty Välimereltä. Komissio otti asian esille Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin kanssa, joka puolestaan ryhtyi toimiin varmistaakseen, että vihreän linjan yli kaupattava tuore kala tulee yksinomaan aluksista, jotka sisältyvät komission päätöksessä 2007/330/EY[15] tarkoitettuun vaatimukset täyttävien alusten luetteloon.

### 2.4. Tavaroiden liikkumista koskevat esteet ja vaikeudet

Linjan yli tapahtuvassa kaupassa on edelleen esteitä, ja kaupassa tapahtunut vähennys on siitä yksi osoitus.

Jo edellisissä kertomuksissa mainittuun kysymykseen tavaroita ja matkustajia kuljettavien kyproksenturkkilaisten hyötyajoneuvojen linjanylityksestä hallituksen hallinnassa oleville alueille ei ole toistaiseksi löytynyt ratkaisua. Komissio katsoo, että kyproksenturkkilaisten hyötyajoneuvojen liikennöinnin helpottaminen edistäisi osaltaan Kyproksen turkkilaisyhteisön taloudellista kehitystä. Asiassa ei edistytty viime vuonna. Yli 7,5-tonniset kyproksenturkkilaiset hyötyajoneuvot eivät voi edelleenkään ylittää linjaa, jos niillä ei ole Kyproksen tasavallan myöntämiä, täysin unionin säännöstön mukaisia asiakirjoja. Kyproksen tasavallan viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle, että ne ovat ottaneet käyttöön määräyksiä, joiden ansiosta kyproksenturkkilaisten on helpompi saada katsastustodistus ja ammattikuljettajan ajokortti. Komissio on kesästä 2013 lähtien käynyt keskusteluja

[15] Komission päätös (2007/330/EY), tehty 4 päivänä toukokuuta 2007 (EUVL L 123, 12.5.2007, s. 30).

Kyproksen tasavallan viranomaisten ja kyproksenturkkilaisten sidosryhmien kanssa. Kun otetaan huomioon, että unionin säännöstön soveltamista hallituksen hallintaan kuulumattomilla alueilla on lykätty vuoden 2003 liittymissopimuksen pöytäkirjan nro 10 mukaisesti, kyproksenturkkilaisten hyötyajoneuvojen linjanylityksen helpottamista ja turvallisuusongelmien ratkaisemista varten voitaisiin luoda erityinen järjestelmä. Nämä ponnistelut eivät olleet tuottaneet tulosta raportointikauden loppuun mennessä.

Jalostettuihin elintarvikkeisiin liittyvät ongelmat jatkuivat vuonna 2013. Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät ole sallineet jalostettujen tuotteiden viemistä linjan yli terveysviranomaisten ilmaistua huolensa Kyproksen pohjoisosassa käytetystä tuotantomenetelmästä. Komissio oli ilmoittanut Kyproksen tasavallan viranomaisille, että vihreää linjaa koskeva asetus ei anna mahdollisuutta tehdä muita tarkastuksia kuin ne, joista säädetään kyseisessä asetuksessa. Kyseisillä alueilla ei ole etenkään mahdollista tehdä sellaisia tilojen tarkastuksia, joissa arvioitaisiin, onko tuotanto unionin sääntöjen mukaista. Kyproksen tasavallan viranomaiset voivat ottaa tuotenäytteitä tarkempaa analyysiä varten, mutta linjanylitystä ei pitäisi evätä kaikilta jalostetuilta elintarvikkeilta. Jalostettujen elintarvikkeiden linjanylitykset on edelleen kielletty. Komissio on kesästä 2013 lähtien toteuttanut tältä osin samanlaisia toimia kuin hyötyajoneuvojenkin kohdalla tavoitteenaan saada aikaan järjestelmä, jolla voitaisiin helpottaa jalostettujen elintarvikkeiden linjanylitystä ja samalla puuttua turvallisuutta koskeviin ongelmiin. Keskustelut eivät olleet tuottaneet tulosta raportointikauden loppuun mennessä.

Edellisten vuosien tapaan kyproksenturkkilaiset kauppiaat ovat raportoineet vaikeuksista saada tuotteitaan kauppojen valikoimiin ja mainostaa tuotteitaan ja palveluitaan hallituksen hallintaan kuuluvilla alueilla. Nämä vaikeudet saattavat kuvastaa kyproksenkreikkalaisten keskuudessa laajalle levinnyttä haluttomuutta ostaa kyproksenturkkilaisia tuotteita. Lisäksi mainittiin, että molempien yhteisöjen kauppiaat kohtaavat monia hallinnollisia ongelmia halutessaan solmia liikesuhteita toiseen yhteisöön. Talouden toimijoiden on linjan molemmilla puolilla voitava vapaasti solmia toimintansa edellyttämiä liikesuhteita.

## 2.5. Tavaroiden salakuljetus

Tavaroiden salakuljetus on kuitenkin edelleen yleistä. Tämä johtuu linjan maantieteellisestä luonteesta. Valvontaa suoritetaan linjan läheisyydessä erityisesti kausiluonteisiin ongelmiin puuttumiseksi. Tällaisia ovat esimerkiksi riistan tai ilotulitteiden tuominen hallituksen hallinnassa oleville alueille (myös itäisen tukikohta-alueen kautta).

Kyproksen tasavallan viranomaiset suorittivat 2 873 takavarikointia vuonna 2013 (edellisenä vuonna 1 305). Kyproksen tasavallan takavarikoimien savukkeiden ja itsekäärittävissä savukkeissa käytettävän tupakan määrät kasvoivat merkittävästi vuonna 2013: savukkeita takavarikoitiin 175 340 kappaletta ja kääretupakkaa 300 704 grammaa (edellisenä vuonna 48 939 savuketta ja 49 380 grammaa). Salakuljetuksessa kerrottiin yleensä olevan kyse pienistä määristä. Muita takavarikoituja tuotteita ovat pääasiassa teollis- ja tekijänoikeuksia rikkovat tuotteet sekä eläin- ja meijerituotteet. Salakuljetustapauksia, joissa on nostettu syyte

tuomioistuimessa, ei ollut lainkaan. Useimmissa ilmi tulleissa tapauksissa määrätään hallinnollinen seuraamus.

Tukikohta-alueen hallinto teki muutoksia tullisäädökseen lisätäkseen virkailijoidensa toimivaltuuksia, jotta nämä voisivat pysäyttää ja tarkastaa ajoneuvoja, joiden epäillään ylittäneen vihreän linjan epävirallisia reittejä pitkin. Tämä yhdessä aiempaa suuremman henkilöstömäärän kanssa on tehostanut salakuljetustavaroiden havaitsemista. Vuonna 2013 suoritettiin 351 takavarikointia (edellisenä vuonna 217).

Puskurivyöhykkeellä sijaitsevan Pylan kylän kyproksenturkkilaisen väestön perinteisten tavarahankintojen osalta (vihreää linjaa koskevan asetuksen 4 artiklan 10 kohta) itäisen tukikohta-alueen hallinto valvoo muun muassa rakennusmateriaalien, kalan ja savukkeiden määriä ja kirjaa ne. Itäisen tukikohta-alueen hallinto on vahvistanut uudet määrät Pylan kylän kyproksenturkkilaisten asukkaiden perinteisiksi tavarahankinnoiksi katsottaville savukkeille ja kääretupakalle.

## 2.6. Kaupan helpottaminen

Komissio jatkaa keinojen etsimistä linjan ylittävän kaupan lisäämiseksi. Ensimmäinen erä perunoita, joita ei ollut kasvatettu suoraan sertifioiduista siemenperunoista, myytiin vuoden 2013 alussa.[16]

Kyproksen turkkilainen kauppakamari ilmaisi jälleen olevansa yleisesti ottaen kiinnostunut kaikkien elävien eläinten ja eläintuotteiden kauppaa koskevan kiellon poistamisesta sillä edellytyksellä, että kyseiset tuotteet ovat EU:n sääntöjen ja määräysten mukaisia. Yritys sallia heran kauppa, jotta se voitaisiin muuntaa biokaasuksi hallituksen hallinnassa olevilla alueilla, ei onnistunut, koska olemassa olevissa laitoksissa muuntamisen aikana toteutettavat toimenpiteet ovat luonteeltaan sellaisia, että toiminta olisi niiden vuoksi ollut mahdotonta toteuttaa ja taloudellisesti kannattamatonta. Komissio tutkii parhaillaan pyyntöä viljellyn kalan kaupan sallimisesta. Kyproksen tasavalta on toistuvasti ilmaissut halukkuutensa tutkia mahdollisuutta laajentaa niiden tavaroiden luetteloa, jotka saavat ylittää linjan hallituksen hallinnassa oleville alueille.

Maltalla järjestettiin syyskuussa UNDP:n tuella aivoriihitapaaminen, johon osallistui 60 merkittävää kyproslaista yhteiskunnallista ja poliittista sekä liike-elämän johtajaa. Tässä kolmipäiväisessä tapahtumassa päästiin yhteisymmärrykseen siitä, että on tarpeen luoda uusia liiketoimintayhteistyön mahdollisuuksia yhteisöjen välille sovintoratkaisusta saatavien hyötyjen osoittamiseksi.

[16] Vuonna 2011 komissio poisti velvoitteen, jonka mukaan linjan yli kaupattavat perunat on pitänyt kasvattaa suoraan sertifioiduista siemenperunoista.

### 2.7. Unionin tavarat, jotka tuodaan takaisin Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluville alueille sen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomien alueiden kautta

Kyproksen tasavallan viranomaiset ovat ilmoittaneet, että 5 091 tavaraa on tuotu takaisin hallituksen hallinnassa oleville alueille sen hallintaan kuulumattomien alueiden kautta. Saatujen tietojen mukaan nämä kuljetukset tapahtuvat pääosin Kato Pyrgos-Karavostasin ylityspaikan ja Astromeritis-Zhodian ylityspaikan kautta. Joissakin tapauksissa tavaroiden takaisintuontiin tarvittiin eläinlääkintäviranomaisten lupa.

## 3. PÄÄTELMÄT

Kuten aiemmissa kertomuksissa on todettu, Kyproksen tasavallan ja tukikohta-alueen viranomaisten suorittama linjan valvonta ja niiden toteuttamat toimet hyväksytyissä ylityspaikoissa ovat budjettirajoituksista huolimatta tyydyttäviä. Kolmansien maiden kansalaisten laiton linjanylitys on edelleen ongelma, ja komissio katsookin, että laittoman linjanylityksen ja salakuljetuksen estämiseksi olisi tärkeää, että Kyproksen tasavalta ja tukikohta-alueen hallinto lisäävät edelleen linjan valvontaa ylityspaikkojen välillä. Lisäksi komissio kehottaa tukikohta-alueen hallintoa etsimään toimivan ratkaisun luvattomien ylityspaikkojen ongelmaan.

Ylityspaikoilla sattui vuoden 2013 alkupuolella muutamia välikohtauksia. Komissio on edelleen sitä mieltä, että ylityspaikoilla on erittäin tärkeää soveltaa vakaita ja ennustettavia vaatimuksia. Se aikoo jatkossakin keskustella tästä asiasta Kyproksen tasavallan toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Linjan ylittävän kaupan arvo laski vuonna 2013 merkittävästi ja jo viidettä kertaa peräkkäin sen jälkeen, kun vihreää linjaa koskeva asetus tuli voimaan vuonna 2004 (laskua oli Kyproksen tasavallan toimittamien tietojen mukaan 15,55 % eli 4 040 018 eurosta 3 411 593 euroon). Tämä johtui paljolti talouden taantumasta. Myydyimpiä tuotteita olivat muovituotteet, tuore kala, käsittelemätön romumateriaali, rakennusmateriaalit ja kivitavara. Kaiken kaikkiaan kauppa on edelleen vähäistä, mikä johtuu osittain asetuksen rajoitetusta soveltamisalasta.

Raportointijaksolla kaupassa oli edelleen joitakin esteitä. Kyproksenturkkilaiset hyötyajoneuvot, varsinkin linja-autot ja yli 7,5-tonniset kuorma-autot, voivat liikkua saarella vapaasti vain, jos unionin säännöstön mukainen ajokortti ja muut vaadittavat asiakirjat on myönnetty hallituksen hallinnassa olevalla alueella. Komission yksiköt ovat käyneet keskusteluja Kyproksen tasavallan toimivaltaisten viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa, jotta tähän ongelmaan löydettäisiin toimiva ratkaisu, joka helpottaisi kyproksenturkkilaisten hyötyajoneuvojen linjanylitystä ja samalla poistaisi tähän liittyvät turvallisuusongelmat. Tämä asia samoin kuin jalostettuihin elintarvikkeisiin liittyvät ongelmat jäivät kuitenkin ratkaisematta raportointikauden loppuun mennessä.

Tavaroiden liikkuminen hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Limnitisin ylityspaikan kautta Kyproksen pohjoisosaan ja takaisin hallituksen hallinnassa oleville alueille on hyväksytty virallisesti.

Kaiken kaikkiaan vihreää linjaa koskeva asetus muodostaa edelleen hyvän lähtökohdan henkilöiden ja tavaroiden siirtymiselle Kyproksen tasavallan hallituksen hallinnassa oleville alueille ja sieltä pois. Vaikka linjanylitysten lisääntyminen on osoitus myönteisestä kehityksestä, komissio on edelleen huolissaan talouskriisiin liittyvästä kaupan määrän vähentymisestä. Näiden kahden yhteisön keskinäisen taloudellisen riippuvuuden lisääntymisestä ei ole mitään näyttöä. Tässä tilanteessa komissio luottaa siihen, että Kyproksen tasavalta ja tukikohta-alueen hallinto huolehtivat neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 tehokkaasta täytäntöönpanosta, jota komissio aikoo seurata jatkossakin.